

Miletín

Kraj: Královéhradecký
Okres: Jičín
Správní obvod: Hořice
GPS souřadnice: 50.403818N, 15.682261E
Nadmořská výška: 334 m n. m.
První pís. zmínka: 1124 (900 let)
Počet obyvatel: 883
PSČ: 507 71
Adresa URL: www.miletin.cz

Památky a zajímavosti Miletín

V obci Miletín můžeme navštívit zámek, kostel Zvěstování Panny Marie a několik dalších kulturních a historických památek.
Miletínský zámek Dříve stával v Miletíně hrad, založen jako hrad lovčí uprostřed rozsáhlých lesů. Stál již r. 1124, neboť v něm vévoda český Vladislav hostil sv. Otta, biskupa Barberského na jeho cestě do Pomořan. Stál dle pověsti nedaleko od toho místa, na němž nynější zámek a to s průčelím k východu. V r. 1565 je zmínka v zápise jako o tvrzi a r. 1628 v zápise Albrechta z Valdštejna je nazván zámkem. Nynější zámek byl založen r. 1693 Jiřím Fridrichem hrabětem z Oppersdorfu. Ještě nedostavěný v r. 1699 z většího dílu shořel. Roku 1703 byla sepsána nová smlouva o jeho dostavění. V roce 1753 shořela na zámku střecha. Josef Jan Sosnovec (Miletín držel v letech 1766 - 1780) dal zámek opravit a u hlavního vchodu přestavět altán a na něm zhotovit 2 lvy se svým znakem. V roce 1846 při velkém požáru zámek také utrpěl - vyhořel až na klenutí v přízemí. Majitel Miletína Hynek Václav Falge dal po požáru zámek dostavět a opravit. Jeho Jasnost kníže Alexandr z Schonburg-Hartenšteina dal po roce 1882 zámek vkusně opravit. V r. 1897 se ujal řízení panství Jan Schonburg-Hartenštein. V r. 1914 převzala velkostatek Moravská agrární banka a některé dvory (Dvorec, Dolenec, Jeníkov, Falgov) odprodala. Zbytek velkostatku se zámkem, zahradou, parkem, polnostmi a lesy koupil r. 1915 Jan Alfons Šimáček. V r. 1941 vše zdědila dcera Marie Stýblová roz. Šimáčková. Po r. 1948 byl zámek využíván jako domov pro děti rodičů pracujících v zahraničí, později jako školící středisko celní správy. Současně je objekt s pozemky vrácen potomkům posledních majitelů.
Kostel Zvěstování Panny MarieNáleží k nejstarším kostelů. Presbyterium bylo údajně postaveno ze základních kamenů rozbořeného "Kamenného hrádku" (Schlosberku) u Úhlejova a bylo klášterní kaplí. Duchovní správa za dob řádu Německých rytířů (1241 - 1423) byla řízena zvláštním farářem. Po zrušení kláštera (doby husitská) byly v kostele konány služby Boží pod obojí až do doby pobělohorské. V r. 1607 a 1608 byl kostel důkladně opraven (Bartoloměj z Valdštejna). Naproti sakristii byla přistavěna kaple, zřízen kůr a k němu schody. R. 1662 za majitele Viléma Krištofa Maxmiliána z Valdštejna byly přemístěny postranní dveře - viz. Letopočet nad nimi uvedený a obnovena kazatelna. R. 1754 věnovala Marie Anna hraběnka z Morzinu na hlavní oltář obraz Navštívení Panny Marie (od Josefa Ruse z Litiče). Její manžel Ferdinand hrabě z Morzinu dal r. 1755 zhotovit postranní oltář sv. Jana Nepomuckého (obraz od Ondřeje Maywalda z Hradce Králové, oltář od Františka Dekrta z Hradce Králové). R. 1758 dali oba zhotovit postranní oltář sv. Anny (obraz J. Rus a oltář F. Dekrt). Dále hrabě z Morzinu daroval kostelu r. 1764 3 obrazy: sv Floriána, srdce Ježíšova a Panny Marie od J. Ruse). Marie Anna vyplnila vůli praděda V.K.M. Z Valdštejna, který odkázal kostelu 5 tisíc zlatých a ujistila příjmy farářovy

(viz Zazděná kamenná deska v sakristii - pod nápisem znaky hrabat z Magni a Morzinu " zajímavost - kdykoli se deska opotí, třetí den se dostaví déšť"). V přistavěné kapli se zřídilo " Bratrstvo smrtelných úzkostí Krista Pána" oltář nad sakristií kůr literátský. Křtitelnice z cínu je z r. 1522, kámen pod ní z r. 1608. R. 1768 dal Josef Jan Sosnovec, svobodný pán z Vlkanova k hlavním dveřím přistavět síňku (směr k Parkáni), nade vchod znak Vlkánův. Hřbitov dal obehnat zdí (použity pomníky a náhrobky ze hřbitova). Na severní straně dal vystavět kostnici s oltářem a příhradami pro kosti. Při kopání základů pro síňku byly náhrobky od hlavních dveří vyzdviženy a do zdi síňky postaveny.
Miletínské lázně zv. SvatojanskéLázně byly založeny v 18. století majitelkou panství Miletína, Marií Annou hraběnkou z Magni, provdanou z Kolovrat, později z Marzinu, a to nejpozději v r. 1750. U lázní byla totiž roku 1750 paní hraběnkou vystavěna kaple sv. Jana Nepomuckého a to "k pohodlí lázeňských hostí". Dům s byty pro hosty a hostinec byly dřevěné budovy. Na levém břehu Bystřice (nyní najdete na mapách potok "Bystrý" - historický název je však Bystřice) v údolí byla poustevna, k níž se šlo přes dřevěný most, níže byl krytý most z téhož materiálu, vedoucí ke koupelím. Dřevěný hostinec a dům pro hosty časem zchátraly, a proto je dal Hynek Václav Falge zbořit a r. 1834 nechal postavit nový zděný hostinec o jednom patře. Zároveň zřídil nový klenutý most ke koupelím. Koupelny s dřevěnými vanami a kotelna k ohřívání léčivé vody během světové války a v pozdějších letech úplně zpustly a byly rozbořeny. Kaple, hostinec i klenutý most však stojí dodnes.
Dřevěný kříž blíže kaple na skále a pod ním plechovou tabuli s modlitbou dala postavit Johanna, vdova po rytíři z Albeku roz. Falgovou, r, 1848.
Dle vzpomínek pana MUDr. Stanislava Vejse byly ještě před r. 1910 lázně v letních měsících v provozu. V r. 1913 měl miletínský lékař MUDr. Oldřich Chmelař s několika společníky úmysl vybudovat na tom místě nákladné, moderní sanatorium, byl však hned na počátku války povolán k vojsku. V r. 1915 koupili miletínský velkostatek včetně lázní manželé Šimáčkovi. Po jejich smrti v r. 1941 vše zdědila jejich dcera Marie Stýblová. Na základě rozboru vody s léčebnými účinky se začala zabývat myšlenkou vybudovat moderní lázně, ale doba okupace i zadlužení a pozdější konfiskace celého velkostatku tyto plány zhanily.
Kromě vyčištění studánky na levém břehu říčky je dnes využíván pramen u potoka blízko první brodecké chalupy u Lázní. Jezdí si sem pro vodu lidé i lidé z širokého okolí. Další pramen je u lesní cesty směrem k Trotince, říká se mu "Farářova studánka".
V kapli se nachází socha sv. Jana Nepomuckého. O ní tvrdil Josef Petera Třebitošťský, že je největší podobou Karla Hynka Máchy. Mohl to posoudit, protože byl Máchovým spolužákem na filozofické fakultě v Praze (byl také přítelem K. J. Erbena). K.H. Mácha při své Krkonošské pouti (viz Máchovy zápisky z let 1833 - 34), svého přítele Peteru v Třebihošti navštívil na jeho statku č. 52, kde s ním na zahradě probděl krásnou letní noc, nechtěje ulehnouti.
Dnešní upravený vzhled kaple a mostu svědčí o tom, že si Miletín a Rohoznice historických památek váží. Lázně se nacházejí na hranici obou katastrů. Budova hostince byla vrácena potomkům posledních majitelů, rekreační zařízení je majetkem Pardubické rafinerie minerálních olejů.
Miletínská věž Stála na tomto místě již v době, kdy Miletín vlastnil Německý řád špitálních bratří Jerusalémských Panny Marie (Řád Německých rytířů), který působil v Miletíně v letech 1241-1423.
Byla to původně hlavní brána do kláštera ze strany východní. Roku 1586 byla na tři patra vyvýšena. Na východ je nápis "Sub umbra alarum tuarum tege nos dme. 1586" a znaky rodů z Valdštejna. Z Hustířan, Bohdaneckých z Hodkova, Radeckých z Radce a města Miletína (na přímluvu Jiřího z Valdštejna povolil

císař r. 1580 Miletínu užívání znaku sv. Jiří na oři kopím draka probodajícího. Znaky byly umístěny zřejmě Bartolomějem z Valdštejna, který měl za manželku Magdalenu roz. Bohdaneckou z Hodkova.
V prvním patře nad vchodem byly hodiny, v druhém 4 zvony z toho jeden umíráček. Tři zvony umístěné vedle sebe měly název "HRUBÝ" o váze 20 centů, "KRUPLAVÝ" (křaplavý) 16 centů a "POLEDNÍK" 8 centů. Ve třetím patře byl byt hlásného, kolem něhož byla zděná pavlač. V báni byly cimbály a na báni kříž s hvězdou, s půlměsícem a hromosvodem. Na největším zvonu byl znak Valdštejnských a Bohdaneckých z Hodkova. Zvony měly příjemný souzvuk - laděný pro Te Deum.
Miletínská radnicePrvní zmíňka o "Radnici" je z roku 1565, kdy Jiří z Valdštýna dal vystavěti na náměstí miletínském radní dům (radnici) z kamene o jednom poschodí, s věžičkou a vedle ní tři masné krámy řezníkům. Vedle radnice byla kašna pro vodu a kousek dále rybníček pro případné ohně. Na počátku století devatenáctého zřídilo se mezi radnicí a masnými krámky přístřeší pro stříkačku k hašení ohně.Tato radnice byla v roce 1844 (dle jiné kroniky r. 1842) zbořena. Masné krámky vyhořely při velkém požáru v roce 1846. Stála v místech kde nyní stojí pomník K. J. Erbena.
Miletínské MODLITBIČKYV Miletíně můžete koupit Modlitbičky na dvou různých místech. A pak to jsou buď výrobky tradičního výrobce "Erbenovy Miletínské Modlitbičky", nebo výrobky jeho tradičního konkurenta - "Miletínské Modlitbičky" cukrářství Laušman.